

Latweeschu Awises.

No. 15.

Zettortdeenâ 15. Aprili.

1865.

Sluddinafchanas.

Uf zeen. Kursemmes gubernements waldineeka, Gubernatera kunga luhgschannu, Latw. Awises tâ irr issluddinajams: Kursemmes gubernements waldineeks dabbutis sunaht, ka kahdôs Kursemmes gubernements nowaddôs un weetas semneeki eedohmajuschees isheet un usnestees zittur un ka teem effoht brühw bes passes aiseet kur tik ween teem patihf eet, un ka tee tabdâs teekâs dohmâs aplam tizzohht, tohs itt nekahda notaisita funtrafte nedf kahda apfohliſchanahs waitis ne warroht pee tam aiskaweht. Kad nu zaur tabdu leeku tizzibu un darrifchannu prett liffumeem zellahs wiffads nemeers un netaisniba teem tohp darrita, kas uf renit un nohmü dewuschî, jeb faini un gabjejus faderrejuschî,

tad nu zaur to pawehleschannu no 3schas Aprila deenas 1865 Nr. 2628 itt wiffahm Kursemmes pagasta-teefahm ihpafchi irr pawehlehtis tappis: rahdidama uf teem Wissangstati no pascha Keiser a 9tâ Jubla deenâ 1863 apstipriateem passes un pahkrastifchannas liffumeem, kas Kursemmes gubernements Awises 28tâ Septembei 1863 (un Latweeschu Awises 1863 Nr. 34 un Nr. 35 un wehl Latweeschu Awises 1864 Nr. 29 un Nr. 30), issluddinati tappuschî, — tuhda un bes kaweschannas fawôs peederrigôs pagastôs un nowaddôs itt wiffaem issluddinaht un sunannu darriht: ka semneeku pagastu lohzeeki tilkai tad warr passes dabbut un no fawas weetas isheet, kad tee pee laifa irr pee teefas atsazijuschî fawu deenestu un pehz liffumeem papreefſchu itt wiffu to irr isdarrifuschî un ispidijuschî, fo tee zaur tabdu funtrahti jeb apfohliſchanohs lâ rentiaeeki un nohmueeki jeb lâ deenesta laudis un gabjeji irr notaisijuschî un usnehmuschees isdarriht.

Lihds ar to wiffahm pagasta-teefahm arri irr peefohdinahts un pawehlehtis tappis, ka, kur ween tâ gadditohs noteefam, tahm stipri ween huhs turteees un ustizzigi darriht pehz fcheem angſcham peeminneteem liffumeem.

Scho preefſchraftu Kursemmes gubernements waldineeks itt wiffaem par sunu leek issluddinaht.

Jelgawas pilli, 1mâ Aprili 1865. (Nr. 2650.)

Kursemmes Gubernaters: **J. v. Brewern.**

Kanzlejas direktors: **E. v. Kummel.**

Par riktigu notakſtu apleezinahts: **Buddé.**

Zeen. Kursemmes Gubernatera kungs luhdsis Latweeschu Awises issluddinaht:

Kursemmes gubernements waldineeka pawehleschannu isdohtu wiffahm Kursemmes gubernements pagasta-teefahm.

Muhfu juhymallu gubernementu zeen. General-Gubernatera kungs, Graws Schwalows 30tâ Merzi 1865 Nr. 479 maamin (Kursemmes Gubernateram) tâ irr rakstijis:

Kad zeen. General-Gubernaters, Grawa kungs, pahrtaisijis to Kursemmes semneeku liffumu-grahmatas liffumu, kas muischas polizejahm, muischas kungeem un deenesta-lauschu kungeem nowehleja tohs pee meefas strahpeht, kas appalsch winnu strahpos-spehta likti, un taggad tilkai tabdi no fcheem kas wehl naw usauquschâ zilweka fabritâ paleef wehl appalsch fchi liffuma — (islassi par to, fo Kummiffiones Kursemmes semneeku liffumu-grahmatas leetâs Stâ

Merzi 1863 Nr. 23 sikkuse issluddinacht Kursemmes Gubernements Awisjes 1863 Nr. 21 no 13ta Merza deenas *) — un tad nu schi rekte un wakka pee meefas strahpeht taggad irr nowcheleta in dohta pagasta-polizejahn, — tad zeen. General-Gubernatera lungs manni (Kursemmes Gubernatera) luhdsis, wiina waheda itt wiffahn Kursemmes pagasta-teefahn un polizejahn sinnamu darricht:

fa taggad pagasta-teefahn un polizejahn paschahn par to ja-atbild un jagahda, fa pagasta laudis meerigi un gohdau turrahs un nekahda nekahrtiga buhschana pagastos ne gaddahs, un fa pehz ta sikkuma, kas pawehl la weenam pagasta-teefas lohjeklim, la pagasta-polizejas wihram, arweenu un bes mitteschanas buhs buht par deschuru, wiffas weetas stwiri ween buhs turretees; fa wehl waikal nekä wiffeem zitteem paschai pagasta-polizejai buhs walteht un sinnaht par wiffu pagasta-lanschu darrischanu un usweschanohs, fa tahm buhs apstrahpeht lahdu deenesta-laudis, kas darra prett polizejas sikkumeem, kas irr neklausigi jeb prettineeki saweem deenestkangeem un pabgalwigi, un fa tahm bes saweschanas tuhdal buhs isdarricht, fo muischas-polizejas pehz sikkumeem praffa lai tabs darr. Wehl laht zeen. General-Gubernatera lungs itt wiffas pagasta-polizejas apdraudedams tahm leel peeteist, fa par illatru nemeeru un nekahrtigu darrischanu pagastos un draudis, prett kurru weederrigas pagasta-polizejas tuhdal naw darbojuschahs ar wiffu spehku un la weenahlahs to gribbedamas sawaldicht, tee pagasta-polizejas wibri kas pee tam subtri dijuschi un naw darrijuschu la teem bija jadara, tuhdal tays likti appaksch strahpes.

Scho zeen. General-Gubernatera funga pawehleschahu es (Kursemmes Gubernaters) zaur scheen raksteem usdohdu wiffahn pagasta-teefahn no wiffas sirds un pilnigi isdarricht, wehl laht peeteildams, la zaur scho zeen. General-Gubernatera funga pawehleschahu ta pawehleschana kas no Kummiffiones Kursemmes semneeku sikkumu-grahmatas leetas 17ta Webruart 1864 Nr. 30 wiffahn aprinka-teefahn irr dohta un kas zaur aprinka-teefahn irr issluddinata tappuse wiffahn pagasta-teefahn, — prohti, fa tam deschura-teefahsin ne effoht arweenu bet tikkai tad jastahw deschura tad muischu to aizina, — taggad tohp nozelta, fo no schi laika taggad illatra laika un briedi bes lahdas aifrumaschahs weenam pagasta-teefas lohjeklim arweenu buhs stahweht deschura.

Zelgawas pilli, 3schu Aprika deena 1865. (Nr. 2630.)

Kursemmes Zivil-Gubernaters: J. v. Brewern.

Kanzlejas Direktors: E. v. Nummel.

*) Kas arri issluddinati „Latweeschu Awisjes“ 1863 Nr. 11 no 18ta Merza 1865 un Nr. 12 no 25ta Merza 1865.

Zaunas sinnas.

Rihga. Sakkä zettortdeena un leelä peektdeena pee pajchas Rihgas leddus no saku fallas lihds Keisera dahrsam bij isgahjis un uhdens tikkai 2 pehdu fazehlees, ta fa ar laiwahm un dampfluggi drohschi warreja pahrzeltrees. Bet sesdeenas rihta uhdens sahla augt un atwedda maktigus leddus gabbalus, kas us seklas weetas jakrahjabs la kalni un wakkara aisdambeja leeluppi ta, fa uhdens 15 pehdu uspluhda! Nu bij breefmigi pluhdi un swehdeenas wakkara pa pilfata kanahlu un uhdens truhbahn semmes appakscha peepuluhda pilfata parahda-plazzis Kahria-eela, Behrmanna un Behra dahrsis un Sumora-eela islausa 5 pehdu dsiklu bedri. Badarija arri stahdi pee Zikkadelles sluhschahm ta fa zeen. General-Gubernatera lungs zaur inschereem likka tur strahdaht, lai uhdens ne islauschahs wehl waikal. Katrihnas un zitti dambji bij appluhdinati un Keisera dahrsä 3 pehdu dsiksch uhdens bijis. Saku fallas nammi lihds juntam stahwejuschi appaksch uhdens un winnups Daugawai lihds Tobrna kalnam uhdens effoht bijis. Zo leelu stahdi darris uhdens Zelgawas Abr-Rihga, fur no Schmidta namma balkona laiwäs bij jakohp, un wiffi kaupmannu pagrabi uhdens pilni bijuschu. Uhdens dauds malkas aifneffis un sehtas, schuhnus un tiltus nopohstijis. Rosenburga bekkera namma maifi pa

junta lohdsinu laudim laiwä pasneeguschu. Stahde lohti leela, bet wehl ne warx sinnaht, zil ta pawiffam isneffis.

Rihga. Muhfu augsti zeen. General-Gubernatera lungs Graws Schwalows un Widsemmes muischneeku beedribas wezzakais, Wirsis Liwens 7ta Aprili aibraukuschu us Behterburgu.

Keisera Kursemmes Gubernatera lungu von Brewern pazehlis par Geimiraktu, Kursemmes muischneeku beedribas wezzaku v. d. Recke pazehlis par Stahtsrahtu un Widsemmes muischneeku beedribas wezzaku Wirsu Liwenu pazehlis par ihstu Stahtsrahtu.

Behterburga. No Rizzas ar telegramu sinnas atskrehjuschas, fa muhsu Kungu un Keisera Krohnamantineeks, Leelwirsis Nikolai Alekfiandrowitsch sawehsojees un 10 deenas ar galwu flims bijis. Zau sahjis labbotees wesselibä, te 5ta Aprili dikti fahstidsis un us augstas mahtes Keisereenes wehleschanohs swehtu wakkarehdeenu baudijis. — Keisereene, Leelwirsi Sergei un Pahwils Alekfiandrowitsch un Leelwirsiene Maria Alekfiandrowna pee labbas wesselibas.

5ta Aprili ar telegrami sinna atnahkuse, fa Krohnamantineeks wehl dikti flims effoht un fa wiina augsta bruchte, Dahau Prinzessene Dagmara, un wianas tehws, Dahau Rehnisch, aibraukuschu us Rizza.

Berlinē 7tā Aprīlī Keisera ohtrais dehlš, Keelwirts Aleksanders Aleksandrowitsch atskrehtis ar eisenbahni un tuhdal aibrauzis ar eisenbahni us Nizzu.

Berline. Stā Aprīlī gaidija muhsu Kungu un Keiseru preeksch pufsdeenas Berlinē, no kurrenes tuhdal gribb us Nizzas pilsatu ar eisenbahni eet.

Weterburga. 26ta Webruari Keisera Wißaugstaki pawehlejis, ka teem, kas muhsu Austruma juhras Gubernementis dsimmuschi un kam irr muiskas wakkara-puffes gubernementis buhs buht tahdas paschas rektis itt tā teem dsimmuscheem Kreweem, kam irr muiskas wakkara puffes gubernementis.

Wahzsemme. Muhsu Awischi 14tā Nummuri mehs israhdijschi, ka Pruhšis bundestaga luhgšchanu ne peenehmis un Gistreikeris turprettim parahdijs, ka Pruhšis bes Gistreikera wehlešchanas un sinas itt nefa ne warroht darriht ar Slehswigu un Olsteini, jo abbeem, Gistreikerim un Pruhšim effoht weenadas rektis un abbeem schihs semmes atdohtas no Dabnu lehnina. Kad nu Pruhšchu ministers londagā flaidri bij teizis, ka Pruhšis Kibles ohstu Olsteini paturrefchoht un tur fewim karra-ohstu cetaisfchoht, tad Gistreikeris tuhdal rokstijis un papraffijis, woi tā ministers pateesi effoht teizis, jo Pruhšis jelle ne warroht tā darriht. Pruhšchu ministers atbildejis, ka bes tahs ohstas ne warroht palikt. Atri tuhdal pawehlešchanu dewis, ka wissas Pruhšchu karra-luggu leetas, magasibnes un karra luggu waldišchanu no Danzigas ohstas Pruhšchu semmē pee Austruma juhras buhs aifweil un tahm buhs palikt Kibles ohstā Olsteini (pee Austruma juhras). — Awises nu raksta, ka Gistreikeris taggad Pruhšim effoht wehlejis fawu karra luggu leetas un karra-luggus Kibles ohstā turreht; bet effoht arri pawehlejis, ka ir Gistreikeru karra-luggi no-cet Kibles ohstā. — Tā tad nu Pruhšis pastahwigi un drohschi darra pehz fawa prahta un dauds ne behda ne par Wahzu-walstu beedribu nedš par Gistreikeri, un kad schie Slehswig-Olsteines labbad ne gribb nelahdu leelu nifnu karra zelt, tad Pruhšim warrebht gan isdohšees woi nu schihs semmes pawissam panemt jeb scho leetu tā waddiht, ka beidsiht schihs semmes paleel appakš Pruhšchu pahrwaldišchanas un sinas.

Galantes parlamentā taggad darbojahs ar Kanadu, kas Amerikā Galendreem peeder. (Skattees Amerikas lantfahrte to leelo dseltenu mahletu semmi, kas pee Amerikas brihwwalstu rohbeschu seemeta puffes.) Bihstabs, ka to taggadeju karra nobeiguschu ne zekahs karšch ar Amerikas brihwwalstim, un tad teem ne panemim Kanadas semmi. Tad nu Kanadas diwi leelalus pilsatus pee Lorentšcha leelupes, Montreali un Kwebeki taggad gribb apbrunnohht un par stipreem pil-

fateem pahrtaišht, kas maksafchoht labdus 2 milljonu rubulu. Parlamentam buhs scho naudu nowehleht.

Italia. No Rohmas raksta, ka pahwesta waldišchana, kas nebuht ne gribbejuse darriht pehz tahs funtralkes prahta, ko Sprantschu Keisera ar Italias lehnina isgabjuschā Septembri notaišijis, taggad gan tā darrišchoht un Rohmā fewim leelaku karra-spehku pats gabdaschotees, kas pahwesta walsti un Molmu warretu pasargahht, kad 2 gaddu laikā Sprantschu saldateem ja-iseet ahra no Rohmas kas lihds schim pahwestu pasargajuschu. — Wissas tahs dahwanas ko Kattolu tizzigee no wissahm pasaules walstim 6 gaddu laikā sawas tizzibas galwai, pahwestam Rohmā, atshubtijuschu, isneffoht 43 milljonu pranku. Ischetri pranki irr til dauds tā 1 sudraba rubulis.

Amerika. Wehrgu walstneeku leelais generalš Lees 25tā Merzi ar leelu spehku usgahsees diwi kreposteem pee Peterburgas un tohs panehmis, bet pehzak seemelneeki tohs tam atkal atnehmuschi un tam krittuschu 3000 un 1800 irr sawangoti. Seemelneeki panehmuschu Goldšborugas pilsatu un Sermanam itt nifnās kaufchanās bij jakaujahs ar cenaidneekem. Pee Betonwilles uswarrejuschu un fakahwuschu wehrgu walstneekus. — Seridans ar saweem karra-pulkeem atnahjis pee Granta. Presidente Linkolns, generali Grants un Seridans lohpa farunnajuschees tā lai nu darra.

Amerika. No karra-weetahm nu atnahkuschas jaunās sinas, kas israhda, ka tur breešmigi kahwusches un seemelneeki wehrguwalstneekus waktigi fakahwuschu. Tahs sinas ko 14tā Nummuri isdewuschu, irr riktigas. Sermans wehrguwalstneekus fakahwis nu atpuhšchahs pee Goldšborugas. Pa tam pee wehrguwalstneeku galwas pilsata Rilmondes un Peterburgas bij fakrahjees abbeju cenaidneeku leelais karra spehks un seemelneeku karra-pulki ar saweem generaleem wiffi turpu steigusches Grantam palibgā nahht; jo bij nodohmajis leelās kaufchanās wehrgu-walstneeku leelu spehku falauft. Atnahjis pats presidente Linkolns un zitti leeli generali, Sermans, Seridans, un farunnajuschees tā lai nu darra. — Tad wehrguwalstneeku karra leelškungš Lees ar tahdu spehku usskrehtis 2 Peterburgas kreposteem, ka tohs panehmis un seemelneekus isdsinnis, bet schie tai paschā deenā wehrguwalstneekem atkal atnehmuschi schihs weetas, tohs isdsinnuschu atpakka, tā ka Leesam krittuschu 3000 un seemelneeki 1800 cenaidneekus fakehruschu. Tad Granta karra pulki gabjuschu us preekschu un Seridans gabjis nopohstihht eisenbahnes fahnis, lai cenaidneekem palibgš ne atskreetu. Tad nu peektdeenā Lees ar tahdu spehku usskrehtis Granta spehtam, ka eefahloht tam gan labbi gabjis, arri wehrguwalstneeki stipri gan turrejusches

un warren duhschigi un nifni kahwuschees 3 deenas leelās kauschanās, bet Grants tomehr pahrspehjis un ohtrā deenā Leejam panehmis weenu apbrunnotu weetu pehz ohtras, un tad nu wehl Seridans ar saweem jah-neeku pulkeem un leeleemgabbaleem Leeja spehkan fahnīs uffstrehjis, tad wehrgu-walstneeki gan wehl zil spehdami turrejuschees, bet treschā kauschanās deenā, fwehteenā, bij jafahl behgt — un nakts laikā Grantam nemannijohht aibehdīs un pamettis woi uf zella sadodsinajis un nopohstijis sawas kerra leetas, rattus un fo ne warrejis west lihds leelā behgchanā. Wiffi zelli bijuschji pilni noschantu un fashchantu eenaidneeku, pilni kerra eerohstschu un samaitatu leelu-gabbalu un wiffadu leetu. Grants panehmis Peterburgas un generalis Weizels panehmis Mikmondes pilfatu, kas dedīs ar leelu degschanu. — Presidents Linkolns arweenu bijis pee Granta, eelohrtelejees tai paschā Mikmondes nammā, tur wehrguwalstneeku presidente Dawis nupat bij mahjojis, bet nu aibehdīs ar sawu waldischanu uf Linkburgu, tur arri Leeja kerra pulki aibehguschji. Tais 3 deenu kauschanās Leejam krittuschji 15 tuhstoschi zilweli un 25 tuhstoschus wehrguwalstneekus Grants sawangojis, arri dabbusjis kahdus 200 leelus gabbalus. — Seridans ar saweem jah-neekeem Leejam arweenu dsennahs pakkat un ir Grants tam freidshs pakkat — un atkal Sermans no ohtras pusses eenaidneekus grihb aplenzehht, lai wiffus warretu gallinaht. Seridans eenaidneekus atkal maktigi fahawis pee Burkswilles, tā ka 5 generati teem krittuschji, dauds eenaidneeku un leelu-gabbalu irr sakerti un taggad zerrejohht, ka Lees padohschotees. — Wehrguwalstneeki atsuhstijuschji pee Linkolna grihbbedami fahht meeru derreht.

S—3.

Zelgawa. Tais deenās preeksch leeldeenam nomirra Krohna-Wirzawas Strautneeku mescha-fargō **Gedderts Neilants.** Nelaiķis bij 37 gaddus appaksch trim mescha-lungeem angstam Krohnim ustizzigi kalpojis; ihvaschi 1831mā gaddā, kad Pohli zehla dumpi prett sawu Kungu un Keiseru, winsch lihds ar zitteem meschafargeem uf kerru eedams bij kahdā Leifschu pilfatinā leelu drohschfirdibu parahdīs un par to schelligs Keisers winna kruhtis puschoja ar sudraba kruftu. — Ohtrā leeldeenā bij nelaiķa behru deena. Schinni deenā sawulzejahs wiffi 24 Wirzawas meschafargi Zelgawā pee Wirzawas zeen. mescha lunga, barona Vietinghoff. Schis nu dewahs uf Strautneeku mahjahm, kas naw wiffai tahlu no Zelgawas, lihds ar Dohbeles zeen. pilskungu baronu Stempelu un wiffseem meschafargeem. Uf zella wehl zitti kungi peebeedrojahs. Mescha kungs bij lizzis taifht knuffu spilweninu, uf scho tappe tas sudraba krufts sahrkam pakkat nests uf kapsehtu. Sahrs tappe no istabas

lihds lihka ratteem no muischneekeem un zitteem semneekeem nests un uf kapsehtu pawaddihts no lungeem, wiffseem meschafargeem, kas sawōs mundeerindōs gebuschees ar dubbult stohbru plintehm plezzōs lihds jahje, un wehl to pawaddija raddi, draugi un dauds zitti pasihstami. Kad lihķis jau bij kappā apbehts, tad meschafargi trihs rindās nostahjuschees pa trim lahgham (8 uf reis) pahr nelaiķa kappu schahwe un winnam kā wezzakam meschafargam un drohschfirdigam kerra-wihram to beidsamo gohdu parahdija. Lai Deews dohd winna truhdeem weeglu duffu un tai dwehselei debbes preeku!

Bauska. 30tā Merzā zehle pee Bauskas pilfata pahr Mehmeles uppi pirmo reis schinni pawaffari ar leelu laiwu firgus pahri; bet tubdal atgaddijahs nelaiķe. Weens firgōs palikka nemeerigōs, fahje rauffitees, eekritta pats uppē un eerahwe arri weenu zilweli lihds. Zif labbi zilweks kā firgōs atradde wilnōs sawu gallu, jo ar scho leelo laiwu, tur wehl zitti firgi bij eekschā, newarreja winneem paligā peeskreet. Buhtu gan wehlejsama leeta, kad pee mums kad ne waitak, tad pahr Mehmeles uppi, tiltu pahrtaitu; jo zaur pahrzelschanu leels kawellis un allasch nelaiķe noteek. *)

J. R.

Dinaburgā, 7. April. No soldatu-grahmatahm. No pehrnajas pawaffaras, kad lihds 800 Latweeschu nekruhshi pee Dinaburgas krepostes-pulka tappe peedalliti, lihds schim brichscham teem irr no mihteem raddeem uf mannu wahrdu atskrehjuschas warr buht waitak ne ka 500 grahmatas ar naudu. Tad nu ar tahm mannim deesgan publina, tahs fanemt uf pasti, tahs isdallihht un islassiht; bet no firds labba prahta to darru. Bet kad nu zitti, sawas grahmatas ne dabbususchji, no Dinaburgas irr atskahjuschi un pee zitteem pulkeem gahjuschi, es nu dabbonu atkal grahmatas no winneem woi no teem raddeem, lai tahs grahmatas ar naudu teem pakkat woi atkal uf mahjahm stelletu. Bet tas buhtu man par dauds gruhsti; tamdeht es luhdsohs wiffus rakstajus, lai ar sawu naudu pazeeschahs: waffarā, kad es Zelgawā buhschu pee sinodes, tad tahs grahmatas lihds nemfchu un teem mahzitajeem eedohfchu, lai sawas draudsēs isdalla. — Pee mannim irr atkliffuschahs grahmatas ar naudu: 1) no Nihzes dr. Jann Leepinam, Mikkel Sweijim un Jehkab Seddolim; 2) no Ruzzawas dr. Jann Kurfcham; 3) no Wentpils dr. Mahrtin Wadupam;

*) Pareisi un prahtigi darribis gan buhtu, kad pee leelas pahrzellamas laiwas arweenu ir kahdu masu laiwanu peeheetu, ka nelais mes stundā ar to warretu tubdal eet glahht. Jo tahda masa laiwa tai brichdi buhtu djuhse pee pahrzellamas laiwas, tad to nelaimigo wihru warrebuhht gan buhtu isglahhtuschji. Kant pahrzehleji to listu wehrā. Schis padohms irr isdarrams gan. S—3.

4) no Bohyes dr. Friz Dpfantam; 5) no Skrudas dr. Martin Dsehrim; 6) no Disputtes dr. Kaspar Kaddegam; 7) no Keepajas I. dr. Jann Dreimannim; 8) no Saldus dr. Jann Gnehsim, Jann Steppinam un Mikkel Grinbergim; 9) no Irbes dr. Peter Reekstinam; 10) no Grehses dr. Friz Garnastam; 11) no Rehweles drauds. Jann Tonim; 12) no Jaun-Auzes dr. Zehlab Le-wenderam; 13) no Piltenes dr. Indrik Lutte-ram; 15) no Kuldigas dr. Will Bruhsim, Joh. Ludw. Schimkalam. — Wehl pahr saldatu-grahmatahm japeeminn, ka mans padohms schis irr: muhsu laikos saldati labbi tohp turreti ar barribu un apgehrbu, ihpachi tad kas pirmas grehtais gads irr pahrgahjis, kurrâ warrbuht schabdas un tahdas leetas nohtigi jopehr ar paschu naudu; tamdehl mihtee wezzakee un raddi lai ne par weegli passausa sawu dehlu un raddu luhgschanahs, bet tiklai teem nau-du stelle, kurreem warr ustizzeht, ka tee tahs dahwanas gohdigi walkahs. Gan noteel, ka wezzakee lihds ar teem dehleem tahdas grahmatahs, kurreem naudas naw eekschâ, sauz par „tufschahm“ un lai sawus dehlus ne apfweizina ar tufschahm grahma-tahm, naudu leel eekschâ, jebchu tee pehz naudas pawiffam naw rakstijuschi un tiklai sinnas un labbas deenas gribbejuschi dabbuht. Ne fenn weens gohdigs puifis ohtru naudas-grahmatu pee mannim faehemis, mannim fazzija, ka ta nauda no pirmas grahmatahs wehl winna rohfas, un mannis luhdse, tamdehl ka ta nauda winnam pawiffam naw waijadfiga, to winnam pataupiht us truhluma deenahm. Bet kas naw tik ustizams, tas naudu dabbujis, sawu wezzaku fwee-drus ihfâ laikâ iste hre ar negausibu un neschkibstibu. Sauni beedri ahtri rohnahs! Tamdehl mihtee tizzibas beedri, ne eeweddeet sawus dehlus un raddus eeksch kahrinaschanas, pawelti teem naudu atstelledami, un ne peebahscheet beskaunigeem unteropizeereem keschas, kas saweem appakschneekeem to atrauj, kas teem peenahlahs, sinnadami, ka teem no mahjahm naudas irr gan. — Bet turprettim ja kas sawam dehlam gribb fuhtit naudu, lai ne lawejahs bet ahtri fuhta, to grahmatu dabbujis, ta ka ta nauda warr nahlt winna rohfa; jo saldatam naw pastahwiga weeta! —

R. Grüner,

Dinaburgas Luttera dr. mahsitajs.

Peeminneet sawus wadditajus!

Pehrnaja gadda, 6ta Augustâ, Wahzsemme mirris supurdenta Dr. Wiklums Harnisch.

Preeksch tam bijis no 1822 lihds 1842tram gaddam par direkteri un skolas-lungu pee skohlmeistaru-skolas

Weisfenselses pilsehta Bruhschos. Schis daudseem pasihstams wihrs, spehzigâ wahrdoes un darbos, sawâ laikâ par tauschu skohlom dauds ruhveees, taifnus zekus pee mahzichanas un audsinaschanas pehz Deewa prahta bruggedams. Jaunam buhdamam Bruhschu kehnisch ustizzeja to darbu, sawu meitu mahzibt, to paschu, kas pehzal par muhsu schehliga keifera Aleksandera II. mahti palikka. Wehlakti winna darba-lauku lungi no wiffahm pasauses mallahm apmelleja. Ja scho labbu deenu kahds Wahzsemmes tauschu-skolas buhshanu gruntigi gribb saprast, tad winnam arr jastun, ko Harnischa sawâ laikâ isdarrijis, jo winna darbi winnam eet passat.

Winna draugi, ammata-beedri un skohlneeki nu nodohmajuschi winnam sawu pateizibu zaur to parah-dihl, ka apnehmuschees, newis kahdu gohda skabbu uszelt, ka to daschi mehds darriht, wairak paschi feni gohdadami, bet tahdu eerikteschanu apgahdabt, kas aigahjuscha wihra garrâ buhtu, tai mihlehtiba, kas allasch us to dsennahs, palihgâ nahkt, kur palihga waijaga. Tadehl gribboht kapitali salassiht, no ka intrefehm nobbaga skohlmeistaru dehleem palibdseschoht iskohlotees tai weeta, Weisfenselses seminarija, kur aigahjeis patâ strahdajis. Tahdu palihgu sauz par stipendiju.

Appaksch scha raksta stahw:

Das Lehrer-Collegium

des Königl. Seminars und der Taubstummen-Anstalt:

Kretschel, Hentschel, Hill, Rost,
Obstfelder, Walthier.

Schohs wahrduhs lassijis daschs warrbuht fazzijis: Labbi gan! Bet kas man par to dakas? Tam atbildu: Dakka jau laikam buhs gan. Kapehz tad scho rakstu ihpachi us Widsemmi man atstellejuschi? Sinnam, es jau tas leelakais parahdneeks, jo sawâ laikâ arr pee scha zeenita wihra kahjahm sehdeju, un luhkoju dauds maj ko fagrahbatees, lai buhtu ko sohminâ atnest Latweeschu behrneem Widsemme. Ne fenn wehl kur lassiju, ka weens zeenits Rihgas mahzitajs rakstijis: Wiffas muhsu skolas smelloht no Wahzsemmes ak-lahm. Ja nu ta irr, ja sajuhti, ka skohlmeistari tawu dehlinu pa taisnaku un lihdsenaku zeku wedd us preekchu, ne ka sawâ laikâ tewi paschu pa zelmu zelmeem, tad peeminni arri Harnischi, un atsuhiti, ja newairak, tal to atraitnes artawu pee mannis par leezibu, ka arri Widsemneeki proht sawus waddi-tajus peeminneht.

Lihds Jahna deenai dohmaju lassiht, un pehz tam, aistleht, ko Tuhfu pateiziga mihlehtiba pasneegs. Berieju, ka pee scha labba darba zeenigi mahzitaji un

skohlemeisteri katram labpraht palihdsehs, lai nepaleekam kauna preeksch Deewa un Wahzsemneekem.

Widsemes skohlemeisteru skohlä pee Walfas, 24ta Merz m. d. 1865.

J. Zimse.

Wegze Latweefchi.

(Slattees Nr. 13.)

Utraikuum wajjadseja astonas deenas sawas nelaika seewas kappu apraudsht, tur randah un par aishgajuschu waimanah; atraiknehm bij trihsdesmit deenas tä jadarra. Wes tam wehl treschajä, festajä, dewitajä un tschetredesmitajä deenä wehlu meelastus turreja, tur mirronim ehdeenu un dsehreenu nolikka un luhdä, lai nahloht to baudiht. Pehz godda laika raddi sawus mirronus apraudshtja, ehdeenu un dsehreenu papilnam lihds nemdami. Zittu gan paschi apehda, bet zittu arri mirroneem atshahja us winnu kappeem.

Brushchu semmes wegze Latweefchi lihki fadedsinaja, ja tas bij no angstu tungu kabrtas. Kapshtä bij leels fahrts ustaishts; tur mirroni fadedsinaja lihds ar wiina eerohfscheem, sehbineem, preekschurramahm brunnam, schkeheem, sirgeem un zittahm leetahm, fo dshws buhdams bij neffajis jeb bruhlejis. Täpat arri wiina jaktsummus ir kalpus un kalpones effoht daschu reis fadedsinajuschu. Kamehr leesmas no fahrtä pajehlahs, tamehr preekschi stahweja ap ugguni deggofchas pikla swezes rohkas turredami, nelaika darbus flawedami un isteildami, ta winni to redsoht pee debbesim, winnä pasaulä, ar spihdoscheem eerohfscheem puschlotu un ar jaks putnu rohka. Kad lihki tä bij fadedsis, tad raddi wiina peluus un atlikfuschohs kaulus eebehra pohda un to eelikka kappä. Tur peelikka arri nandu, shtarä, warra gresnumus un kahdu muzzinu allus klast. Kaps bij no almineem skunstigi istaishts. Kappa bedrei pahrlikka leelus un plakkanus alminus pahri un tohs ar semmehm apbehra.

Par nahlofchu dshwi winnä pasaulä Latweefchi tä dohmaja: Wissahm dwehselem wajjagoh papreekschu — pirms tahs winnä pasaulä eegahjuschas — pee wisaugstaka preekschi Krihwa rahditees. Tad bij jakahj us aplam augstu un stahwu klints kalnu, fo par Atsaili sauza. Jo baggotaks zilweks schinni pasaulä bijis, jo grubtaka bij tam kahpschana, jo pehz nahwes winsch dauds smaggaks palikka. Nabbadinsch, kas bij schinni muhschä deewus zemijis, ar zitteem zilwekem faderribä un mihlestibä dshwojis, kas weegli tä spalwina uskrehja us kalnu augschä. Baggato grehziueeku papreeksch puhkis Bisuns neganti pehra un mohzija, kas kalna appalschä mahjoja. Quuni wehji aineffa winna dwehfeli prohjam. Wisaugsta-

lais deewä — taisnibas un pateesibas pilns — mahjoja paschä kalna gallä. Tur winsch taisnu teesu turreja par nomitruschu dwehselem un tahm tahdu weetu eerahdija, fo tahs schinni pasaulä dshwodamas bij nopelinjuschas. Labbu kauschu dwehseles palikkahs par balteem ballofcheem un dshwoja putnu zellä us seemela puffi preekä un lihgsniba. Quanes nonahja appalsch semmes pekä, tur teem waimanas un mohlas bij jazeesch.

Schis stanas par wegzeem Latweefcheem beigdamä, luhdsu mihlus Awischu lassitajus pa taunu ne nemt, ja schur jeb tur buhtu pahrskattijees, lä jau paschä pirmajä Awischu nummuri mannim notizzees. Prahfigs lassitais jau to gan sinnahs, ta par daschahm wezzu laiku leetahm un buhschanahm mums flaidras un pateefigas stanas truhst un tahs paschas ne stahla wiffur weenadi. Tadeht bija grubts zellsch par fo staigaju. — Domehr labpraht un zil sinnadams par wegzeem Latweefcheem pastahstiju, lai arri Awischu lassitaji ar muhsu tehwu tehwu tizzibu, ar winnu dshwi un eerahschahm dauds mas eepashtshas. Muhsu laikos, tur zaur skohlahm un derrigahm grahmatahm, zaur Awischu lappinahm un lantfahrtahm, muhsu garra azzis dauds tahlahu sneeds, mehs jo kabrigi lassam tahs stanas par karru un meeru, par zittahm tautahm un semmehm, lai ar winnu dshwi un buhschanu jo labbaki warretum eepashttees. Bet swechas semmes stanas mehs tad til jo labbaki sawrattisim, kad papreekschu ar sawu tehwu semmes buhschanu wairak buhsim eepashttees. Bet pee schis leetas irr wehl leels truhlumä. Itt ihpaschi wezztehwi dshwe un eerahschas, winnu tikkumi un netikkumi wehl daudseem pawissam nepashtami. Jo wairak tauta pee mahzibas un gaismas nahf, jo wairak ta arri ruhpejaks sawas tautas wezzus eeraddumus un stahstus lä dahrgu mantu pascheem un pehzuahfameem rakstos sakraht. Teescham pateiktum no wiffas firds teem gobda wibreem, kas arri par wegzeem Latweefcheem mums flaidras un pateefigas stanas dohtu.

Seemela gaischums.

Gandriht starp wisseem kas schohs rakstus lassä, neweens ne buhs kas ne buhtu redsejis pee debbesim seemela puffä, flaidrä nakti gaischumu, kas zellahs lä no semmes wisstahfateem rohbescheem, tur semme ar debbesi itt lä saect par weenu, lä labbata-pullstens ar to glahsi kas tam wirsä. Gaischums schis zellahs daschuris labbi leelä plattumä, un kahp us augschu gan wairak gan masaf augsti, daschuris tä, ta gals stahw teescham pahf flattitaja galwu. Zellahs gai-

fchums kà starreem fchaudamees un raustidamees uf augfchu, gan wairaf gan masaf fpihdumà, gan jo balteem gan farlancem, gan passidkem starreem woi stabbeem kà straumà. Zit appafschà pulku reis reds mahlonu trohflu ais kà tee starri un stabbi dohdahs uf augfchu. Dschureis, bet rettam dsird arri, kà sawadu burfifchanu un leegu ruhlfchanu woi fchublfstefchanu tfschabbu grabbu. Gelfch Sibiras fchahs rahdischanas wehl jo leelafas, wehl jo smulkafas un jo dsirdamas ne pee mums, un ar tahdu trohlfni, kahdu to dsird, kad kahdà gohda-walkarà par walustefchanu flunstu-ugguni eededsina, rafkeetes, pulwera-grohsrittenus, fprahgu-fchaujamajus un zittus tahdus ehmus warr buht lassitais pa Zahna-laiku Zelgawà, Paulifunga dahrlà drufzinu no tahda ugguns-preeka redsejts. Tannis semmes kas jo wairaf uf seemela puffi, fchahdas gaischuma rahdischanas reds jo wairaf un jo leelafas. — Ja nu tahdas irr, winnas stahw gan ihfaku gan ilgaku laiku, daschà nakti lihds trijahm un wairaf stundahm. — Sauz fcho seemela gaischumu par baigeem, par kahwejeem, par murgeem, par kareawihlfni un par warra-wihlfni; — nosauz to tà pehz wezzas mohdes tur laudis wiffai nemahziti, isbihjufchees par wiffahm tahdahm rettahm rahdischanahm pee debbes, un ne kà ne saprasdami, kas tahs tahdas warr buht, — tatschu gudroja pahr tahm, bet ne fo labba ne isgudroja, un paliffe tai paschà meldinà, kahdà bija tahs wezzas mahdes un tee wezzi tehwi, kas ne fo labbaku ne sinnadami fazzijufchi, kà gan kahdi nelabbi garrì tahdus baigus zelloht, woi kà Deews gribboht zaur teem nosihmeht kà buhschoht karsch, woi kà zitti breefmigi notillumi uf preefschu parahditi. — Gan nu ne faunu garru spehktà, bet Deewa spehktà ween, kà wiffas leetas pee debbes un pee semmes, tà arri fchis seemela gaischums tik — tas ne rahda uf ne fo zittu kà uf to ween, kà tà buhs semmei wajadsigs un derrigs, kad ir neisproht kahdi. — Ne par eebaidifchanu tas irr, bet par sihmi, kà Deews wiffur labbi gahda.

Ja nu lassitajs tomehr arri wehl labpraht gribbetu sinnahht zil tee kas jo gudri mahziti ne winsch, siun isteikt pahr fcho seemela gaischumu, un kahdus spehkus Deews tur leel walidht, — tad jafalka kà lassitajam buhtu papreefschu jamahzahs kahds tas spehks kas sibbenim eelfschà, kahds tas spehks kas sinnas laisch un nefs azzumiekti garr drahtem us simtu juhdsu tahlumu, un kahds tas spehks kas luggineekam pee masa addatina rahda to zellu uf seemela puffi, un kas neredsamà warrà dselles gabbalu fewim peerauj nlaht un pee fewim turr kà peelihmetu. To nu ihfà isstahfifschana ne warr mahzihht. Bet wiffi fchee minneti spehkt walda arri seemela gaischumà. Ar to lai lassif-

tais taggad dohdahs meerà un lai isfauz ar Dahwidu Deewu slawedams: „Tu darri sawus engetus par garreem, un sawus fullainus par ugguns leefmahm!“ (Dahw. ds. 104, 4.) S. R.—ll.

Smeeklu stahstinsch.

Machte bahre sawu dschraja dehlu fazzidama: „Tu effi tihrs lohps!“ — „Ne tà,“ fazzija tehws, „ne darri winnam netaisnibu.“ — „Ro?“ eebrehzahs mahte, „woi es tam palaidneekam netaisnibu darri?“ — „Saprohti pareisi,“ fazzija tehws, „ne winnam bet lohpan tu darri netaisnibu; jo woi tu effi redsejuse kahdu wehrti peedferramees, kas pa dubkeem wahr-tahs?“ — J. R.

Laudis brihnejahs, kà N. mamslei effoht daudis bruhrganu; jo winna ne smukka, un arri ne zil mahzita. „Ja,“ fazzija kahds, „bet winna irr bag-gata — un flimmiga.“ J. R.

Wissjannafas sinnas.

Behterburga. Telegrawes sinnas no Nizzas no Sta Aprila dohd sinnu, kà muhsu Keisera Krohamantineeks, Leelwirfts Nikolai Aleksandrowitsch ne effoht labbojees, bet nakti ne warrejis gulleht, un kà augsta Keisereene arweenu pee winna gultas sehdoht. Tahs leelas fahpes galwà un muguras kaulà gan ne effoht wairs tik leelas, bet effoht wehl drudfiss un mas spehka. Atnahkufchi Nizza Leelwirfts Aleksander Aleksandrowitsch un Leichtenbergas Erzogs. Muhsu Keiseru tur gaida 10tà Aprili.

Behterburgas telegrawes sinnas no 7ta Aprila raksta, kà Krohamantineeks nakti pa brihscham gullejis un ohtrà rihtà labbaks rahdijees. — Telegrawes sinnas no Sta Aprila raksta tee daktera lungi: Zedawer, Hartmann, Schester un Rechberg, kà Leelwirfts nakti mas gullejis un atkal flittaks palizzis.

Telegrawes sinnas no 10ta Aprila raksta, kà Krohamantineeks 9ta Aprila nakti labbaki pahrgullejis. — Muhsu Kungs un Keisers Sta Aprili ar eisenbahni atbrauzis Berlinè un tuhda ar eisenbahni atkal aisbrauzis. Keisers uf Nizzu eedams atbrauzis Parisè, tur Keisers Napoleons to sagaidhjis.

Berline 10tà Aprili. Sakka, kà Bruhfs ar Gistreikeri islihdsinajufchees zaur to, kà Bruhfs sawus karra luggu-leetas ne lifschohht wairs nowest uf Ribles ohstu, un kà Bruhfschu karra-luggi iseechohht no Ribles ohsta. S—z.

S l u d d i n a f c h a n a s.

Kaupes muishä appafsch Leel-Schwittes tami
21mä un 22trä Aprili

Taps uhtrupe noturreta

un pahrdohi lohpi, aitas, wirtschaptes leetas u. t. j. pr.,
lä arri arrami ribhi, sirgi, puzsfudmallas un effetu mafchines.

Krohna Sohdu pagasta teefa fpreedust: dehl pee-
meldeschanas nelaike Sohdu **Bleescha** fainmeeka **Judrika**
Bleschkewisa parradu-deweju un parradneeke par weenigu
un isflehghchanas terminu **5tu Juniju sch. g.** nolitt, ar
to peefohdinafcham, fa wehlat wairs ne weens no parradu
dewejeem netiks klaufihts un fa paradneekem, las libd
schim laikam ne buhs peedewufchees, parradi dubbult ja-
massa! 2

Masä Seffawä, tai 29. Merzä 1865.
(Nr. 495.) Teefas-schrihwera weeta: Allunan.

Wiffi tee, kam pee tabs aftabtias mantas ta pee **Jaun-**
Swirlankas pagasta peederriga un **Leel-Seffawas**
Mas-Gauju-mahjas nomirifcha **Krischjanna Dabbera**
parradu jeb zittas labdas prassifchanas buhtu, teel usaizi-
nati, fawas prassifchanas libd **22tru Maiji 1865** pee
krohna Leel-Seffawas pagasta teefas usdoht, jo wehlat
neweens wairs netaps klaufihts. Täpat arri wiffi tee, las
tam nelaikeim fo parrada buhtu, tohp usaiginati fawus
parradus mimetä laika scheit peerahdih. 2

Leel-Seffawas pagasta teefä, tai 22. Merzi 1865.
Nr. 463. Peefehdetais: J. Paulul.
(S. W.) Teefas-schrihwera: E. Niemer.

Wiffi tee, kam pee tabs aftabtias mantas ta nomirifcha
Krohna Leel-Seffawas Seilonu mahju fainmeeka
Jehkaba Seilona parradu jeb zittas labdas prassifchanas
buhtu, tohp usaiginati fawas prassifchanas libd **20to**
Maiji 1865 pee krohna Leel-Seffawas pagasta teefas
usdoht, jo wehlat neweens wairs ne taps klaufihts. 2

Leel-Seffawas pagasta teefä tai 20. Merzi 1865.
Nr. 451. Peefehdetais: J. Kaufewsky.
(S. W.) Teefas-schrihwera: E. Niemer.

Tami 19tä un 20tä Aprila deenä schinni gaddä
taps **Eggenifchu** muishä, 7 werstes no
Popilles meesta, **80** gohwju lohpi, **22**
sirgi, zuktas, aitas, arrami ribhi un zittas pee
kalpu buhschanas wajjadfigas leetas uhtrupe pahrdohitas. 1

Es schè sinnamu daru, fa es to kummeke isruhni-
fchanu katrä laika apnemmoht isdarriht un us to labbaku
isdarriht apfobloht. Es dshwoju appafsch **Lihwes-Behrses**
eefsch **Uppesmuishas**. 2

Lohpu dakteru eskamenerechts diszipels

P. Hartmann.

Lehjas un **labbas** baltas fa arri **farkanas** **ahbo-**
lina **fehklas** lehli pahrdohd **Zelgawä**, leelaja eela, 3
Otto H. Günther un **dehls**.

Wifslabbakas falleja afmina-ohgles

pahrdohd fawä eljes-pabrihki **Zohra-faluä** pee **Rihgas** 1
Carl Chr. Schmidt.

Wiffadus abbeku un dahrsu lohkus no labbakahm for-
tehm, fmuikli andfnatus, fa arr augku un zittu dahrsu
fruhmus lehli pahrdohd **Wisputte** flunstes un ande-
les dahrsneeks 2

Friedrich Hennings un beedris.

Tami 21mä Aprila mehnescha deenä schinni
gaddä no ribta pulksten **10tös** taps ta nomirif-
cha melderä **lunga Stephany** manta, fa: fu-
draba leetas, sirgi, lohpi, ratti, kammanas, wehrseles,
galde, krehfli un dauds zittas leetas, **Meschamuischas**
fudmallas (Grenzhof) zaur uhtrupi prett flaidru mafku
pahrdohitas. 1

Jaunelis, kam luste buhtu muzzeneeka ammatä mah-
zitees, dehl tam warr peefekttes **Zelgawä**, pastes eela
Nr. 48 pee muzzeneeka meistera 2

Helm.

Wangascha papihra pabrihki,

fas wehl tam pascham lungam peeder un les mitteschanas
strabda, darra sinnamu: fa turpat wiffu-wiffadas luppä-
tas, fa arridfan papihra un pappä-skrandas ar-
ween tohp pirktas par wehl augstaku mafku fa zittu. 2

Pe **Dohles** draudses-sfoblas tiks scho pawaffar' jauns
gals peebuhwehts flabt. — **Buhwmeisterei**, fas scho darbu
gribb usnemt un kam labbas attestates, lai peeteizabs
Dohles (Dahlen) mahzitaja muishä, 17 werstes no **Rihgas**
pee **Daugawas**. 2

Sarnu **stihgas** preefch pijolehm,
baffes-pijohlehm, konter-bassehm
un gittarrehm, **smalkas** **sihda** **stihgas**, **pa-**
pihru, **fpalwas**, **bleistipti**, **tahpeles** un **dajcha-**
das **behrnu** **spehles**, **pajixas**, **zigarrus**, **pa-**
piroffes un **tabaku** no **C. F. Holmberga** **Rihgä** par
pabrihka tirgu warr dabbuh **Zelgawä**, leelaja eela,
bekkera **Kennera** namma pee 2

Paul Hausmann.

Tami 20tä Aprila mehnescha deenä un eefsch
tahm pehz tam nabkamahm deenahm no ribta
pulksten **10tös** eefahls **Masä Rundables**
muishä uhtrupi, fur wairakfoblitajeem prett tuhdatiht
flaidru mafku taps pahrdohi: sirgi, aitas, zuktas, ratti,
kammanas, istabas leetas, fa: galde, krehfli u. t. j. pr.,
semmes lohpschanas ribhi un dauds zittas leetas, un pirzeji
tohp aiginati us to fapuzinatees. 1

Atbildedams Awifchu avghdatais: **R. Schulz**.

No zensures atwehlehts. **Zelgawä**, 13. Aprill 1865 gaddä. Nr. 62.

Druckahs pee **J. B. Steffenhagen** un **dehls**.

(Te flabt peelikkums: **Wafnizas** **finnas**.)

Peelikkums pee Latw. awischi 15aja nummura.

Zetturdeenâ, tanni 15. Sullu mehnefcha deenâ 1865.

7. Weens Kungs, weena tizziba, weena fristiba.

Zittu grunti neweens warr list, pahr to, kas listis irr, kas irr Jesus tas Kristus. 1 Kor. 3, 11.

Wehrmintera ammats.

2.

Essam redsejuschi, ka kristigu wehrminderu pirmajs darbs irr draudses dsihwu mantu, pr. draudses behrnus, jauneklus, meitas pahrluhloht lihds eefwehtijamai deenai, jo kas eefwehtibts, tas tam Kungam irr swehrejts, pats walditees un waktetees un Sabtanam pretti turretees ta, ka Deewa-zihnitajam peenahlahs. — Kristigai draudsei bes faweem behrneem wehl ohtra dsihwa manta, wehrminderereem fargoma, schee irr draudses nabbagee. — Schohs peeminnoht mums wisseem jafitt pee sawas kruhts, jo sawus nabbagus wairak usluhlojam par draudses vohstu negantu, ne ka par draudses dsihwu mantu! — Un tomehr Jesus pastara deenâ us mums teifs: Es biju issalzis un juhs manni ne-esseet ehdinajusch; es biju noflahpis un juhs manni ne-esseet dsirdinajusch! (Matt. 25, 42.) Gan sinnam, ka zits pagasts preeksch faweem nabbageem par gaddu pahrafi atmett par 100 rubl., gan sinnam, ka pee mums kaltrai basnizai sawa ihpafchas nabbagu lahde, bet tomehr sinnam, ka muhsu nabbadfini wehl ta nan aplohpti, ka peenahlahs. (Apust. darb. 6, 1—6.) — Par scho leetu ar ta Kunga palihgu zitt'reis wairak rakstisim; taggad til

peeminnesim, ka wehrminderereem schis gohda darbs, draudses nabbageem, atraitnehm. bahrineem un flimneekeem pallatskattitees, draudses mihibu us to flubbinah, laj schè palihds un wehrmintera kungeem tapat ka mahzitajam par nabbadsineem un flimmeem sinu doht. — Swehtiga ta draudse, kur nabbagee labbi aplohpti! —

Bet winnu reis peeminnejam, ka draudses-wehrminderereem arri jawalte Deewa draudses dsihwee uppuri, ko draudse tam Kungam nowehle. — Draudses dsihwa manta, bes winnas nabbageem bija tee behrni, jo kad draudses behrni nihlft, tad us preekschu wiffai draudsei janihlft, bet kas nu tee buhs par tahdeem dsihweem draudses uppureem? — Kehninsch Dahwids 110. dseesmä 3. p^o par nahkama Pestitaja draudsi papreekschfluddinadams ta runna: „Tawas uswarreschanas deenâ Tawi laudis uppurehs labprahltigi swehtâ glihtumâ.“ — No scheem wahrdeem noyrohtam, ka jaunas derribas draudse wairs ne-uppure jehrus un abschus, ka wezzâ derribâ, bet ka pafchas draudses labprahltiga dsihwofchana swehtâ glihtumâ tam Kungam par jaukako uppuri. — Swehtâ glihtumâ staigah un dsihwoht, scho uppuri tam Kungam atnest, — tas buhs Jesus draudses augstakajs gohds. —

Jesús draudses gohdam, winnas swehtam glihtumam juhs draudses wehrminderis effeet zelti par waftneekem, par fargeem! — Swehtigs katre wehrminderis, kas pasemmiga prabhā fawam kehniām un Pestitajam us to mahf palihdscht, ka ta draudse tahda draudse, „kam nebuhtu „nefahds traipellis, neds grumba, neds zitta kahda „waina, bet ka ta buhtu swehta un beswainiga!“ (Eweseu gr. 5, 27.) — Arri pee mums paldeews Deewam weenreis laudis jau fahf saprast, ka frestigas draudses gohds, frestigas draudses glihtums nau fargams ar ahrigeem eerohtscheem, ar laizigu spehku, ar zeetumu un ar pahagn, bet ka garriga leeta garrigi lohpyama. — Kad kahds draudses lohzecklis zaur fawu neschlihtu un negohdigu dshwofchanu draudses gohdu un swehtu glihtumu apgahnihš, tad wehrminderem peenahftees, draudses dshwu uppuri, draudses swehtu glihtumu fargabt. — Bet ka to darriht? Bits wehrminderis fleppen aisskreen pee mahzitaja, winnam to leetu kluffam is-fazzijis, luhds lai tif ne weenam nesakka, ka schis winnam to is-stahstijis. — Ko nu mahzitajam buhs darriht? — Waj tad mahzitajs kahds polizeijas preekschnecks, kam fleppenas sinnas japeeness? — Gessch laizigas waldischanas leetahm bes fleppenas polizeijas newarr istitt, bes winnas tohs laundarritajus nesawaldihš, kas pa apflehpteem zeffeem leen. — Bet — „Manna walfiba nau no schihš pasaules.“ — fakka tas Kungs (Zahna ew. 18, 36.). — Kad gribbi par wehrminderi buht, tad tawa pagasta gohds irr taws gohds, tawa pagasta negohds taws negohds; kad kahds zaur netiklu dshwofchanu apgrehsofees pret tawas draudses sw. glihtumu, to apgahnidams, — tad winsch arri pret tewi apgrehsofees. — Un — „kad taws brahlis pret tewi grehlo, tad eij un pahrmahzi winnu fewischki stax tewis un winna“ — (Matt. 18, 15). — Waj tu bihstees? — Waj tu fakki: Getu gan, kad winsch til kahds behrns buhtu, til kahds nabbadsinisch, — bet winsch irr leels, gudrs wihrs, winsch baggats, winnam dands draugu!? — Miskajs draugs, kad schis taws padohms, tad tu labbaki attahpees no wehrminderā ammata; jo pats wehl ne-essi garrigs zilweks, bet meefigs. — Taws Pestitajs, tewi glahbdams naw bihjees neds no faitechm, neds no frusta, neds no wella, neds no elles, — un tu, tawa Pestitaja draudses gohda-fargs preeksch fawa Kunga negribbi panest kahda zilweka eenaidibu? — Bet kas tad to irr fazzijis, ka katre pakrittis brahlis tewi eenihdehs, kad eesi, mihligi un garrigi winnu pahrmahziht? — Sinnama leeta, kahds eesi, tahdu tewi usnems! — Gess ar eenaidibu, usnems tewi ar eenaidibu. — Bet eesi ka brahlis, ar karstahm luhgshchanahm fataifjees, us to

dohmadams, ka fawa brahla dwehfeli mantoht, eesi pasemmigi, peeminedams, ka pats wehl ne-essi pilnigs; eesi tizzibā: — un tewim galwoju, no 10eem 9 tew klaušihš un winnu dwehfeli mantosi. — Kad winsch tew klauš, tad fawu brahli eesi mantojis. — Kad winsch tew neklauf, tad nemm pee fewis wehl weenu, jeb diwi gohdigus draudses lohzecklus, wislabbaki pakrittuscham brahlim draugus, aiseij ar scheem kohpā pee ta, kas draudses swehtu glihtumu zaur faweem grehku nedarbeem apgahnijis un mellejeet winnu atgreest; tad no diwesu jeb treiju leezineeku muttes katre wahrds buhs apstiprinahts. — Kad winsch scheem neklausa, tad fakki to tai draudsei, tad eij mahzitajam par to sinnas doht, jo winsch stahw wiffas draudses weeta. — Bet nu pee mahzitaja wais ne-essi, ka bailigs spiohns un fleppens apsubdsetajs, bet eesi ka brahlis, kas pats nopublejees brahli glahbt, eesi ar pakrittuschā brahla sinna, fawu mahzitaju palihgā aizinahf, ar mihlestibu to ami melleht, kas normaldijusees. — Mubfu basnizas likkumi to arri ihpafchi peeminn, ka wehrminderem papreeksch tee japamahza, kas dohdahs us fauneem zeffeem un ka tad mahzitajam par to sinna jadohd. — Kahds preezigs weens wehrminderis man winnu deen' sinna dewis, ka winnam isdewees, weenu laulatu pahri, kas zaur fawu nemeerigu dshwi draudsei swehto glihtumu laupija, sameerinahf un faweenoht; kahdi preezigeet tee faweenohtee laulatee draugi man leezinaja, ka wehrminderis ka tehws ar winneem publejees; kahds preezigs nu fawu padohmu wehl warreju peedoht klahf un tam Kungam pateiltees, ka man tahds ustizzams ammata-palihgs un darba-beedris! —

Wisgrubtahi wehrminderem faws ammataš peepildams, kad baggatee laudis, kad zitti lungi un fainneeki fawus deenesta-laudis, waj zittus draudses lohzecklus no semmajas kahrtas pa swehtdeenahm bes wajadsibas aiskawe, Deewa nammā eet un swehtā glihtumā tur tam Kungam uppreht. — Schinni zellā jau wehrminderis tam Kungam par gohdu nepastahwehs, ja winnam nebuhs pasemmiga un stipra firds, kas jo dedfiga eelsch Jesus mihlestibas. — Bet swehtdeena ihpafchi ta deena, tur draudsei swehtā glihtumā jastahw preeksch fawa Kunga waiga un ja-atness winnam firds-uppuri. Talabbad arri wehrminderi Deewa nammā kalpo un tur palihds pasargabt draudses swehto glihtumu. —

Beidsamee dshwee uppuri, ko draudse dohd fawam Kungam, irr draudses mirreji un mirroni. — Talabbad wehrminderim jasiun par fawa pagasta mirrejeem, jaapmelle tee, kas gull us nahwes ziffahm un jagahda, ka raddi mahzitajam pee laika sinnas ainess, kad mirrejam gribbahs ar winnu farunnatees, waj

fw. walfarehdeenu baudiht, par eestiprinafchanohs us gaitu beidsamu. — Kristigas draudses mirroni ta dshwa fehla, fo draudse us zerribu eesehj ta Kunga tihrumä; fchee uppuri daschlacht tam Kungam ar affarahm tohp nowehleti, fchee uppuri labbi ja-afkophj un pat par to jawakte, fa wiini gohdam tohp noglabhati un wehfä bedritë eelaihti. — Kur draudsei weenas paschas kappenes pee basnizas, tur wehrmindereem gan weegli, jo tur pats mahzitajs kattu lihki pats paspehj paglabbaht, bet kur weenä draudse 6—10 un wehl wairaf kapsehtu, tur mahzitajs, gribboht negribboht til mas lihku pats pawaddihs. — Tur wehrmindereem ar Deewa wahrdineem semmes faujina us aismiggufcha sahkti ja-usbert. —

Bes fcheem garrigeem darbeem, wehrmindereem arri zitti laizigi darbi, jo wiini nau til draudses dshwas mantas un dshwu uppuru fargi, bet wiini arri wehrmindera-kungeem zelti par palihgeem pee basnizas mantas-kohpfchanas un eefsch basnizas-waldifchanas jeb basnizas-polizeijs leetahm. — Kahdi wiincem tur darbi, to juhs, mihtee lassitaji ihfuma us preekschu dabbuseet lassibt, jo nahkofchu reisi jums basnizas likkumu §§ zelschu preekscha, kas runna par wehrmindereem. —

Kurfemme 1864.

(Stattees Latw. Wv. 13ta Nr. veelikkumä.)

Waj fwefchs mahzitajs, pahneddeläs zits, weenä deenä to isdarris? Waj nau zitta leeta, kad tu sinni, laj gan til weetneeks, tomehr mahzitajs weenahdi to draudsi afkophj til ilgi, lihds kamehr draudsei atkal faws paschas mahzitajs tohp zelts? Wakneeks neatnahk til pahneddeläs us 1½ waj 2 deenahm, garrigo Deewa nammu pahrluhfoht, bet stahw us wakti kattu deen! — Kad Widsemme kahds mahzitajs nomist, tad ihfä laikä weetneeks klah, usnem to draudsi, fanemm basnizas seegeli un rullus un til ilgi paleek, lihds kamehr jauns mahzitajs, aismiggufcham weetä ezelts un riktigi draudse eewests; schim tad weetneeks lihds ar basnizas seegeem un rulleem atkal atdohd draudsi un darbu un pats steidsahs prohjam, pehz prahwesta pawehleschanas tur eet kalsoht, kur atkal wajadfigs. — Tahdä wihsë draudse ne kad nau bes mahzitaja. — Talabbad ohtru reis wehlam, laj Deews Kungs Kurfemmes mahzitajeem palihds, to nodohmatu leetu arri labbi isdarriht un arri labprahfigu palihdsibu atrast pee muischneeku-beedribas un pee paschahm draudsehm. — Arri labs padohms irr fchis, fa warren leelas draudses jadalla. — Wahzemmë jau brehz, fa draudse leela, kad 1000 lihds 2000 dwehfeles weenam mahzitajam ustizzetäs. — Un pee mums?!

Mums zittas draudses ar 8000, zittas ar 10,000, ar 12,000, pat ar 16,000 dwehfelem un ar weenu paschu mahzitaju! — Rabbaga gans, noprohtu gan, kã tewim firds fahp, kad tu jau nosfirmis, tomehr fawa gannama pulka leelaku puffi nepasihsti un tohs nesinni pat pee wahrda faukt, kas no tawahm rohlahm ween reis taps atraffiti zits pehz zitta! —

Wehl sinohde sawu padohmu dewa par teem jau-neem fkhlas-likkumeem, fo taggad buhfoht Kurfemmei apstiprinahk un Ballgales mahz. Krause fapulzinateem mahzitajeem labbas un fklaidras sinnas warreja doht par semneeku fkhlahm un par wissu fkhlas-buhfchanu Kurfemmë. — Weidsoht Landes mahz. Hillner peeminneja to nelaimi un tahs behdas, kas Deewa draudsei Kurfemmë jazeefsch zaur teem Baptisteem. — Hillnera mahz., tam Hillnera mahzitajam jaunakajs brahlis, kas zittreis Mihgä pee Zahna basnizas un taggad pee Dohmes basnizas par wezako mahzitaju, — sinohdei patihkamu padohmu dewa, par to, kã Deewa draudsei pret fcheem nelaimigeem akrittufcheem un pasuddufcheem laudihm jaturrah. — Wis pirkaf Hillner mahz. fazzija, nebuht wihsch gan negribboht Baptistus likt uswarreht ar polizeijs-spehku, jeb ar laizigeem eerohtscheem. — Bet zaur fcheem tizzibas jauzeem talabbad dauds kaunuma zekotees, fa muhsu likkumi Baptistus pawiffam nepeeminnoht un fa talabbad neweens waldineeks nesinnoht, kã ar wiincem darriht. — Talabbad wiinam sinohde effoht jaluhds, laj pee augstakas waldifchanas isluhgtu, fa Baptisteem brihw buhtu pee mums dshwoht, tapat kã Suhdeem un zitteem brihw irr, bet fa ihpafchi likkumi par wiincem taptu dohti. — Sinohde apnehmahs par fcho leetu melleht, kur peenakhahs un mehë preezajamees, fa Kurfemmes mahzitaji til weenprahfigi us to pastahw, fa Deewa draudsei pret saweem eenaidneekem til ar garrigeem eerohtscheem ween jazihnah. — Kad us muhsu mahzitaju luhgchanu likkumi buhs dohti, fa Baptisteem brihw irr, basnizas kuhweht un tur fapulzinatees tapat, kã Schihdi sawas fkhlas to dar, tad wiincem mutte buhs aishahsta, fa newarrehë wairs ar drohfschu peeri melloht un fuhdsetees, fa mehë wiinus wajajam, bet tad wiini arri wairs nedrihtstehs, sagteem lihds fleppen eelausteek muhsu draudses mums dwehfeles sagt. — Schis laj paleek ewanjeliskas Luttera draudses gohds, fa wiinna preeksch saweem eenaidneekem mahk aishahgt, fa wiinna gan no zitteem tohp aplaupita un apbehdinata, bet fa wiinna zittus ne-aplaupa, fa wiinna saweem eenaidneekem, kas nakti wiinai useet, deenä prettim eet, ne ar laizigeem eerohtscheem, bet ar to garrigo sohbin, kas abbejäs puffes greefigs, pr. ar Deewa fwehteem wahrdem! — Mehë neweenu pee sawas tizzibas ar

warru nepeefpediffim, bet to gan no laizigas waldischanas islubgimees, laj muhs glabbi no tahdeem breefmigem laupitajeem, kas fleppen mums usnahf un ar melleem mums dwehseles sohj. —

Deews fwehti mihtu Kurjemmi, dohd mannai tehwsufemnitei faldo meeru un atswabbini wiannu arri to teem ohtreem eenaidneefem, kas tapat arri fleppen, tumfibā apkahrstaiga, laudis peerunnadami, laj iset no mihtas tehwsufemmites! —

Kurjemme ilguš gaddus meera dšihwojuse, kamehr Widsemmei gruhti bija jazihnabē. — Paprecksch Deewa draudse Widsemme behdas redseja zaur to, tā nosauzamu „brahtu draudsi,“ un pehzak ušnahza wehl zitti gruhtee laiki, kur daudsi, daudsi lizzibā schaubijufchees, — taggad rahdahs, ka tas stiprajs Kungs debbesis apnehmee arri Kurjemmes draudses sibjahl! — Kas uswart, tas to dšihwibas krohni eeman-tohs! —

Augsts wezzums.

Zetturtajā baušli tas Kungs teem, kas fawu tehwu un mahti zeena un gohdā turr, apfohlisijis: „ka te-wim labbi klahjajs un ka tu ilgi dšihwo-wirf semmes.“ Talabbad augsts wezzums un garšč muhsch weens gohdibas krohnis un kad wezzu zilweku eeraugu, kam labbi klahjajs, tad man tuhliht jadohma: schis laikam faweem wezzakeem labs behrns bijis. — Tā man arri bija jadohma, kad taggad lafsiju, ka stary tahm 1556 dwehselem, kas pehrn' gaddā Dohbeles prahwesta aprinki nomiruschas, 5 bijufchas pahri par 100 gaddem wezzas un pat weena, kas 112 gaddus wirf semmes dšihwojuse. —

Rahda jauna suna.

Sallas draudsei pee Rihgas lihds schim mihtschs, wezs mahzitajs bijis Ludwig Ferdinand Schulz. — Nofirmis un pekuffis wezzajs tehws meefas wahjibā taggad no fawa ammata atluhdsees un ar fawu laulatu draudseni un weenigu meiti kluffam fawas beidsamas dšihwibas deenas greib pawaddiht, nezil tahlu no fawas eemihletas draudses, Slohā. — Winnam weetā Rihgas rahts Sallas draudsei pa mahzitaju aizinajis salku wihru, Rudolf Bergmann, kas 1½ gaddu laikā turpat wezzam Schulza tehwan par palihgu bijis. — Laj tas stiprajs Kungs fwehtitu wezza ganna is-eeschanu un jauna ganna ee-eeschanu! — Draudse ar fawu jaunu mahzitaju jau labbi eepastunufees. —

Augsti tohrni.

Augstakajs basnizas tohrnis pasaulē lihds schim bija Strasburgā pee Reina uppes, pr. tur Minstera basnizai tohrnis 452 pehdas augsts; pehz schi tohrna augstakajs irr Mahrtina basnizas-tohrnis Landshut pilsehtā, kas 448 pehdas augstumā un treschajš Stepāna tohrnis Wihnā, kas lihds schim 438 pehdas augsts. — Nupat saklufchi Stepāna basnizai jaunu tohrni zelt, ko 454 pehdas augstu buhwehs, tā ka uf preekschu pa wissu plattu pasauli ohtes basnizas tohrnis til pat augsts wairs nebuhs atrohnams. —

Arri Jerusaleme taggad daudš leelas ehkas zels, pr. weenu Kreewu-basnizu ar weenu leelu un ar feschem maseem tohrneem; wehl ihpaschi 2 tohrnus liks klahf, kur basnizas pulksteuus uskahrē. — Wissus tohrnu gallus buhschoht apsetiht. — Pee basnizas klahf bifapam leelu, staltu pilli buhwehs un bes ta wehl taifis reisneeku mahjas, flimneeku nammu un ihpaschi nammu, kur Kreewu konsuls eedšihwohs ar zitteem kahdeem krohna-kungeem. — Wissu scho ehku uszelschana maksaschoht 800,000 rubl. judr. — Muhsu augstajš Keisars preeksch scho ehku eekschpuffes iigresnoschanas ween 200,000 rubl. judr. dewis. G. F. S.

Zelgawas Latweeschu pilfata draudse

us-faukti: Peter Grünmann, darba wihrs, dšim. Lihwes Behrsē ar Anna Abholin, meita dšim. Lihwes Behrsē; Jannis Pardells, biket. dšim. Baldohnē, ar Eihsi, nel. darba wihra Anfa Meeschagaila atr., dšim. Audschumuischā; Ananassi Wassiljew, biket. dšim. Saratowas gubern. ar Katrine Bergkind, meita dšim. Bramberga muischā; Indrikis Grant, biket. dšim. Zelgawā, ar Marie Sillia m. dšim. Kalnamuischā; Friedrich Me-gall, muzineeku sellis, dšim. Plikkōs, ar Greete Dannenberg m. dšim. Strundē; Kaspar Karl Rasewski (Trenmann) darb. w. dšim. Zelgawā, ar Charlotte Kreilekowski meita, dšim. Stalgōs; Kristaps Karlow, sreibneris underovizeers, dšim. Zelgawā, ar Eihse, nelaika saldata Trizza Kristapa atr., dšim. Platonē; Geddert Jannjohn, darb. w. dšim. Wezs-Platonē, ar Katrine Sandberg, meita dšim. Dumdangā.

atšimiggusch: Zehkabs Pohfs, biket. dšim. Kr. Sefawā, 50 gadd. wezs; Anna Elin, 2 gadd. wezza; Katrine Altisch, 1¼ gadd. wezza; Anna Greier, 1¼ gadd. wezza; Anna Grüner, 1¼ g. w.; Jannis Zehkabs, 8 d. w.

Atbilde.

Zeen. ○ □. Zuhfu grahmatu nedrihtu drukkās laists, ja zenfurei juhfu wahrdu nedohmu sunabt. — To sinu par Br. mahj. atraddiseet arri eeksch: Bertholz Kirchenblatt, 1864 Nr. 2. un par Ehgku basn. arri turpat lassiseet Nr. 12. — Par tahm zittahm leetahm gohda wihri til runnabs mutti pret mutti. — Gaidu. —

Basnizas un miffiones sinu rakstijajs: Gotthard Bierhuff.

No zensures atwehlehts. Zelgawā, 9tā Aprilī 1865tā gaddā. Nr. 61.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un dehta.